

جمهوری اسلامی ایران

مجلس

تولید و خدمات ایران

بسمه تعالی

۱۵۵۵۸۱/ت/۱۰۰۸۹

شماره
تاریخ ۱۳۷۴/۸/۱۲

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت کار و امور اجتماعی
وزارت امور خارجه - سازمان برنامه و بودجه

هیات وزیران در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۸/۱۴ بنا به پیشنهاد شماره ۱۵۸۳۱/۵۸۳۱-۲۷۵۵/۱۰۲ مورخ ۱۳۷۴/۶/۱۹ سازمان برنامه و بودجه و به استناد تبصره ۲۷ قانون برنامه دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۷۳ - آیین نامه اجرایی تبصره یاد شده را به شرح زیر تصویب نمود:

"آیین نامه اجرایی تبصره ۲۷ قانون برنامه دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران"

ماده ۱ - بانکها موظفند ضمانتنامه های مورد نیاز صادرکنندگان ایرانی خدمات فنی و مهندسی (مطالعه، طراحی، اجرا و نظارت) را صادر کنند.

ماده ۲ - کلیه موسسات و شرکتها می توانند اقدام به صادرات خدمات فنی و مهندسی و اجرایی نمایند. مؤسسات و شرکتهای زیر می توانند از تسهیلات موضوع این آیین نامه استفاده کنند:
الف - شرکتها و موسساتی که دارای رتبه بندی سازمان برنامه و بودجه می باشند و توسط آن سازمان برای فعالیت در خارج از کشور حسب مورد تشخیص صلاحیت بشوند.

ب - شرکتها و موسساتی که فاقد رتبه بندی سازمان برنامه و بودجه می باشند و توسط کمیته موضوع ماده ۱۸ این آیین نامه برای فعالیت در خارج کشور حسب مورد تشخیص صلاحیت بشوند.

ماده ۳ - به منظور هماهنگی، سیاستگزاری و رفع موانع اجرایی صادرات خدمات فنی و مهندسی و اجرایی، شورایی تحت عنوان "شورای عالی هماهنگی صادرات خدمات فنی و مهندسی" با حضور وزرای امور اقتصادی و دارایی، نفت، نیرو، مسکن و شهرسازی، صنایع، کار و امور اجتماعی، پست و تلگراف و تلفن، بازرگانی، جهادسازندگی، امور خارجه، راه و ترابری و رئیس سازمان برنامه و بودجه و رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران زیر نظر رئیس جمهور تشکیل می شود و دبیرخانه آن در وزارت امور اقتصادی و دارایی مستقر می باشد.

ماده ۴ - سیستم بانکی برای آن دسته از موسسات و شرکتهایی که فعالیت های بانکی مربوط به قراردادهای خود در خارج از کشور را نزد بانک یا نماینده آن (کارگزاربانک) متمرکز می کنند و از نظر فنی و اعتباری نیز دارای صلاحیت می باشند، ضمانتنامه های مورد درخواست - از جمله ضمانتنامه شرکت در مناقصه، ضمانتنامه اجرای تعهدات، ضمانتنامه پیش پرداخت و ضمانتنامه استرداد کمسور

وجه الضمان - را صادر کند.

ماده ۵ - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است ترتیبی اتخاذ کند تا تسهیلات لازم برای افزایش صدور خدمات به گونه ای فراهم شود که صدور ضمانتنامه توسط بانک در مقابل (۱۰٪) وجه نقد و یا وثایق مورد قبول بانک و (۹۰٪) سفته به ارزش ضمانتنامه میسر شود و نرخ کارمزد صدور ضمانتنامه حداکثر به (۱٪) معادل ریالی ارزش ضمانتنامه محدود شود. نرخ تسعیر ضمانتنامه، "ارز صادراتی" تعیین می شود.

ماده ۶ - چنانچه پرداخت مبلغ ضمانتنامه صادره از طرف بانک ها به ذی نفع موضوعیت یافت ، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است مبلغ مورد نیاز و در صورت لزوم تسهیلات ریالی لازم را با سود مورد انتظار و کارمزد مربوط در اختیار بانک صادرکننده ضمانتنامه قرار دهد، بانک ها مکلفند در هر مورد بلافاصله پس از وصول مطالبات خود از موسسه یا شرکت صادرکننده خدمات نسبت به تسویه مانده بدهی تسهیلات ریالی دریافتی از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اقدام کنند. سازمان برنامه و بودجه مکلف است همه ساله با اعلام بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعتبار لازم، معادل مانده مطالبات بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران از بانک ها را برای تسویه بدهی های معوق مذکور، در لایحه بودجه منظور کند. تسویه بدهی های معوق یادشده از محل اعتبارات منظور شده در قانون بودجه کل کشور مانع از تعقیب قانونی بانک ها در مورد وصول مطالبات خود از موسسات و شرکت های صادرکننده خدمات نخواهد بود و مطالبات معوق بانک ها پس از وصول (معادل وجوه دریافتی از بودجه عمومی) باید به حساب درآمد عمومی مسترد شود.

ماده ۷ - در مواردی که دولت مصلحت بداند اقدام به اعطای اعتبارات صادراتی برای امور فنی و مهندسی موضوع این آیین نامه در خارج از کشور خواهد کرد.

ماده ۸ - خروج مصالح و لوازم مصرفی مورد نیاز اجرای پیمان، چنانچه در داخل کشور تولید شده باشد، بر حسب مقررات جاری صادرات و واردات کشور مجاز و گمرکات کشور موظفند تسهیلات لازم را هنگام خروج اقلام مذکور فراهم کنند.

ماده ۹ - موسسات و شرکتهای صادرکننده خدمات موضوع ماده (۲) این آیین نامه مجازند ماشین آلات و تجهیزات مورد نیاز فعالیت خود را با ارایه قرارداد، از مرزهای مجاز کشور خارج کنند، خروج ماشین آلات و تجهیزات مذکور صادرات موقت تلقی می شود. گمرک ایران موظف است برای خروج ماشین آلات و تجهیزاتی که صادرات قطعی آنها از کشور به هر شکل مجاز و یا مجاز مشروط می باشد (چنانچه برای اقلام مجاز مشروط مجوز لازم اخذ شده باشد) هیچ گونه سپرده یا تضمینی مطالبه نکند. خروج موقت ماشین آلات و تجهیزاتی که صادرات قطعی آنها غیر مجاز می باشد و در مواردی که مجوزهای لازم برای اقلام مجاز مشروط اخذ نشده باشد، منوط به اخذ سفته توسط گمرک، معادل ارزش صادراتی اقلام مذکور می باشد.

جمهوری اسلامی ایران
 رئیس جمهور
 تصویب نامیدگیات ایران

۱۰۰۸۹ / ت ۱۵۵۸۱

شماره
 تاریخ
 ۱۲ / ۸ / ۱۳۷۴

ماده ۱۰ - چنانچه برخی از ماشین آلات و تجهیزاتی که طبق ماده (۹) این آیین نامه از مرزهای کشور خارج شده اند، عودت داده نشوند، سفته مربوط، معادل ارزش صادراتی ارقام عودت داده نشده تا تعیین تکلیف نهایی، طبق قانون مربوط نزد گمرک باقی می ماند و مابقی سفته های موسسه یا شرکت صادرکننده خدمات آزاد می شود.

ماده ۱۱ - ورود و ترخیص ماشین آلات و تجهیزاتی که در صورت لزوم در خارج از کشور توسط موسسه یا شرکت صادرکننده خدمات خریداری می شود، با پرداخت حقوق گمرکی و سودبازرگانی و عوارض متعلق مجاز است.

ماده ۱۲ - به منظور تقویت بنیه مالی موسسات و شرکتهای برنده مناقصات (موسسات و شرکت های صادرکننده خدمات) و انجام سریع تجهیز کارگاه و سایر مقدمات ضروری طرح، بانک ها می توانند از محل منابع ارز صادراتی - حداکثر به میزان (۱۰٪) ارزش کار - به موسسه مربوط اعتبار پرداخت کنند. اعتبار ارزی یادشده در قبال ارایه ابلاغیه رسمی ارجاع کار و با قرارداد معتبر، پرداخت خواهد شد. دریافت کننده اعتبار باید از محل پیش پرداخت طرح نسبت به تسویه آن اقدام کند.

ماده ۱۳ - وزارت امور خارجه موظف است نمایندگی های جمهوری اسلامی ایران را در خارج از کشور، نسبت به ضرورت گسترش صدور خدمات توجیه کند. نمایندگی های مذکور موظفند در ارتباط با شناسایی طرح هایی که در کشور متوقف فیه به مناقصه گذاشته می شوند تلاش کنند و اطلاعات مربوط را در اسرع وقت مستقیماً برای سازمان برنامه و بودجه و انجمن های صنفی مربوط و دستگاه های اجرایی ذی ربط ارسال کنند و در فرآیند کار همکاری های لازم را معمول دارند.

ماده ۱۴ - سازمان تامین اجتماعی موظف است به منظور استمرار بیمه تامین اجتماعی کارکنان ایرانی که در ارتباط با اجرای قراردادهای صدور خدمات به خارج از کشور اعزام می شوند با دریافت حق بیمه مربوط به ریال اقدام کند.

ماده ۱۵ - به منظور تشویق صادرات خدمات و کاهش خطر موسسات و شرکتهای صادرکننده خدمات، شرکت های بیمه ایرانی موظفند از راههای ممکن نسبت به بیمه نمودن ضمانت نامه ها و قراردادهای مربوط و نیز فراهم کردن سایر تسهیلات بیمه ای متداول برای این قبیل امور اقدام کنند.

ماده ۱۶ - اختلافات ناشی از رابطه کار بین موسسات و شرکت های صادرکننده خدمات و کارکنان ایرانی آنها در خارج از کشور در صورتی که قانون کشور مربوط در این زمینه حاکم نباشد، مطابق مقررات قانون کار جمهوری اسلامی ایران و در مراجع حل اختلاف موضوع فصل نهم قانون مذکور رسیدگی خواهد شد.

ماده ۱۷ - موسسات و شرکتهای صادرکننده خدمات مجازند نیروی کار ماهر و ساده خود را به هر تعداد، از طریق وزارت کار و امور اجتماعی تامین کنند. وزارت کار و امور اجتماعی موظف است در مورد صدور کارنامه شغلی کارگران ایرانی اعزامی اقدام کند.

جمهوری اسلامی ایران

شماره
۱۲۷۴/۸/۱۲

تصویب نامداریات ایران

۰۰۸۹ ۲۰۰۱۵۵۸۱

شماره
۱۲۷۴/۸/۱۲

تبصره ۱- وزارت امور خارجه موظف است نسبت به تهیه ویزای کارگران اعزامی اقدام کند.
تبصره ۲- کارگران اعزامی به خارج از کشور که دارای کارنامه شغلی هستند، مطابق قانون مربوط از پرداخت عوارض خروج از کشور معاف خواهند بود.

تبصره ۳- وزارت کار و امور اجتماعی موظف است در مواردی که کارنامه شغلی کارگران ایرانی اعزامی را در داخل کشور صادر می نماید، عوارض و هزینه های مربوط را به صورت ربالی دریافت کند.
ماده ۱۸- کمیته ای متشکل از نمایندگان وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان برنامه و بودجه و دستگاه اجرایی ذی ربط و عنداللزوم تشکل صنفی - تخصصی مربوط در خصوص موارد زیر اتخاذ تصمیم می نماید:

- الف - تشخیص صلاحیت موضوع بند ب ماده ۲ این تصویبنامه .
  - ب - تعیین نوع و میزان قابل خروج مصالح، تجهیزات و ماشین آلاتی که صادراتشان (دایمی یا موقت) نیاز به مجوز دارد و با مشکل صدور مجوز از طرف دستگاههای اجرایی ذی ربط روبرو شده اند.
  - پ - تعیین میزان ارز قابل بازگشت هر قرارداد و همچنین نحوه بازگشت ارز حاصل از صدور کالاهایی که در چارچوب قرارداد بصورت قطعی از کشور خارج شده اند.
  - ت - تعیین نوع و میزان مصالح، تجهیزات و ماشین آلاتی که به منظور ایجاد پایگاه یا شعبه توسط موسسات و شرکتهای موضوع ماده (۲) این آیین نامه به صورت قطعی و بدون سپردن تعهد ارزی، قابل خروج از کشور می باشند.
  - ث - تعیین ضوابط مربوط به چگونگی برخورد با پیمانکاران متخلف .
  - ج - تعیین سقف ضمانتنامه های قابل صدور توسط بانکها در چهارچوب این آیین نامه حسب مورد برای هر یک از موسسات و شرکتهای.
- ماده ۱۹ - تصویبنامه شماره ۱۰۸۲۷/ت/۳۱۲ هـ مورخ ۱۳۷۳/۸/۱۳ لغو می شود.

~~محمد حسن حبیبی~~
~~معاون اول رئیس جمهور~~

رونوشت به دفتر ریاست سازمان ارزشیابی - معاونت محترم فنی - معاونت محترم امور اجتماعی - معاونت محترم امور تولیدی
معاونت محترم امور زیربنایی - دفتر امور صنایع و معادن - دفتر امور پست و مخابرات - دفتر امور راه و ترابری - دفتر امور
بازرگانی - دفتر امور عمران شهری و مسکن - دفتر امور انرژی - دفتر امور کشاورزی و عمران روستایی - دفتر تلفیق و هماهنگی
برنامه و بودجه ارسال می گردد .

مرتضی احمدی
مدیرکل دفتر حقوقی و امور مجلس

بند "د" از تبصره ۲۱ قانون بودجه سال ۱۳۷۵ کل کشور:

د - به منظور کمک به تهیه به موقع مصالح و تجهیزات، قطعات یدکی و ماشین آلات کارگاهی مورد نیاز طرحها، تامیزان ده درصد (۱۰٪) اعتبارات مصوب طرحهای عمرانی ملی و پانزده درصد (۱۵٪) اعتبارات عمرانی مصوب استانی، جهت خرید لوازم و مصالح فوق اختصاص داده می شود و دستگاههای اجرایی حسب مورد مکلفند پس از تحویل کالاها و مصالح خریداری شده به کارگاهها، هزینه تمام شده آنها را در مورد طرحهای امانی به حساب هزینه قطعی منظور و در پروژۀ مانی که توسط پیمانکاران انجام می شود از صورت وضعیت آنها کسر نمایند. چنانچه این خریدها مربوط به مصالح قراردادهای پیمانکاری باشد به میزانی که در آیین نامه این بند پیش بینی خواهد شد، از صورت وضعیت پیمانکار کسر و مابه التفاوت به هزینه قطعی طرح منظور می گردد.

دستورالعمل بانک مرکزی در خصوص صدور ضمانتنامه‌های ارزی مورد نیاز صادرکنندگان

خدمات فنی و مهندسی و اخذ تعهدنامه ارزی قراردادهای صدور خدمات فنی و مهندسی

اداره سیاستها و مقررات ارزی بانک مرکزی بخشنامه شماره ۶۰/۱۲۱۹ مورخ ۶۰/۱۲/۲۱ را به شرح زیر اعلام نمود:

به استناد آئین‌نامه اجرایی تبصره (۲۷) قانون برنامه دوم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (موضوع تصویبنامه شماره ۱۰۰۸۹/ت ۱۵۵۸۱ مورخ ۱۳۷۴/۸/۱۷) که از این پس به اختصار آئین‌نامه نامیده می‌شود، دستورالعمل صدور ضمانتنامه ارزی مورد نیاز صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی و اخذ تعهدنامه ارزی قراردادهای صدور خدمات فنی و مهندسی به شرح زیر اعلام می‌گردد.

خواهشمند است مراتب را به واحدهای ارزی ذیربط ابلاغ و نظارت لازم را بر حسن اجرای آن مبذول فرمایند:

بخش اول - صدور ضمانتنامه‌های ارزی مورد نیاز صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی

۱- شرکتها و مؤسسات می‌توانند با ارائه گواهی تأیید صلاحیت که حسب مورد طبق آئین‌نامه توسط سازمان برنامه و بودجه (معاونت امور فنی) یا کمیته موضوع ماده (۱۸) آئین‌نامه (مستقر در وزارت امور اقتصادی و دارایی) صادر شده است از بانک ایرانی که فعالیتهای بانکی قراردادهای صدور خدمات خود را نزد آن بانک متمرکز کرده‌اند، درخواست صدور ضمانتنامه‌های ارزی شرکت در مناقصه، حسن انجام تعهدات، پیش‌پرداخت و استرداد کسور وجه‌الضمان نمایند.

۲- صدور ضمانتنامه‌های ارزی مزبور در قبال (۱۰٪) وجه نقد یا سایر وثائق موضوع بند (الف) ماده (۲) "آئین‌نامه صدور ضمانتنامه" یا ترکیبی از آنها و (۹۰٪) سفته با احتساب نرخ ارز صادراتی انجام پذیرد.

۳- سقف ضمانتنامه‌های ارزی قابل صدور در چارچوب این دستورالعمل برای هر یک از مؤسسات و شرکتهای موضوع بند ۱ فوق توسط کمیته موضوع ماده (۱۸) آئین‌نامه تعیین و اعلام می‌شود.

۴- صدور ضمانتنامه‌های موضوع بند (۱) این دستورالعمل مستلزم صدور گواهی ثبت اطلاعات آماری توسط این بانک می‌باشد. آن بانک بایستی به انضمام درخواست صدور گواهی ثبت

اطلاعات آماری، مشخصات ضمانتنامه مشتمل بر نام شرکت یا مؤسسه متقاضی ضمانتنامه (مضمون عنه)، ذینفع ضمانتنامه (مضمون له)، مبلغ ضمانتنامه، درصد مبلغ ضمانتنامه نسبت به کل قرارداد، سررسید، نام بانک کارگزار، موضوع ضمانتنامه، اوراق ثبت خدمت تکمیل شده توسط متقاضی به میزان مبلغ ضمانتنامه و تصویر تأییدیه کمیته ماده (۱۸) آئین نامه در خصوص صلاحیت شرکت متقاضی و سقف ضمانتنامه قابل صدور را به این بانک ایفاد نماید. در مورد شرکتهایی که دارای رتبه‌بندی سازمان برنامه و بودجه هستند گواهی تأیید صلاحیت و تعیین سقف ضمانتنامه برای شرکت در مناقصه توسط سازمان برنامه و بودجه کفایت می‌نماید.

۵- قبل از درخواست صدور گواهی ثبت اطلاعات آماری مربوط به ضمانتنامه‌های حسن انجام تعهدات، پیش پرداخت و استرداد کسور وجه الضمان علاوه بر رعایت موارد فوق همواره بایستی نکات زیر مورد توجه و امعان نظر قرار گیرد.

الف) صدور ضمانتنامه حسن انجام تعهدات منوط به ارائه ابلاغیه رسمی ارجاع کار و یا قرارداد معتبر توسط متقاضی (پیمانکار) خواهد بود.

ب) پادار شدن ضمانتنامه حسن انجام تعهدات موکول به گشایش اعتبار اسنادی به نفع صادرکننده خدمات فنی و مهندسی و یا انعقاد قرارداد مربوطه و همچنین ابطال ضمانتنامه شرکت در مناقصه مربوطه می‌باشد مگر اینکه ضمانتنامه شرکت در مناقصه در چارچوب این دستورالعمل صادر نشده باشد و یا قرارداد تحت شرایط ترک تشریفات مناقصه منعقد شده باشد.

ج) پادار شدن ضمانتنامه پیش پرداخت منوط به وصول وجه پیش پرداخت اعتبار اسنادی صادراتی مفتوحه و یا قرارداد منعقد توسط آن بانک یا صادرکننده خواهد بود.

د) پادار شدن ضمانتنامه استرداد کسور وجه الضمان منوط به وصول وجه الضمان مربوطه توسط آن بانک یا صادرکننده خواهد بود.

۶- آن بانک مکلف است پس از اخذ گواهی ثبت اطلاعات آماری سریعاً نسبت به صدور ضمانتنامه مربوطه اقدام نماید. استرداد وثائق اخذ شده به متقاضی ضمانتنامه قبل از صدور آن منوط به ابطال گواهی ثبت اطلاعات آماری توسط اداره نظارت ارز این بانک خواهد بود.

۷- نرخ کارمزد صدور ضمانتنامه‌های موضوع این دستورالعمل حداکثر یک درصد می‌باشد.

۸- بانکها موظفند مانده لاوصول ضمانتنامه‌های پرداخت شده خود را عیناً مشابه تسهیلات

تکلیفی مذکور در تبصره‌های قانون بودجه کل کشور با احتساب سود متعلقه به این بانک اعلام نمایند تا به سازمان برنامه و بودجه برای پیش‌بینی اعتبار مربوطه در بودجه سنواتی منعکس گردد.

بخش دوم - اخذ تعهد ارزی قراردادهای صدور خدمات فنی و مهندسی

۹- قبل از صدور ضمانتنامه حسن انجام تعهدات اخذ تعهدنامه کتبی مبنی بر اینکه متقاضی حداکثر ظرف یک ماه در مورد سپردن تعهدنامه ارزی بر اساس مصوبه کمیته موضوع ماده (۱۸) آئین نامه اقدام می نماید، الزامی است.

۱۰- میزان ارز قابل بازگشت قراردادهای صدور خدمات فنی و مهندسی و زمان بندی آن توسط کمیته موضوع ماده (۱۸) آئین نامه تعیین و به آن بانک ابلاغ می شود. آن بانک مکلف است پس از وصول ابلاغیه تصمیم کمیته مزبور با رعایت مقررات مربوطه و بر اساس فرم شماره یک پیوست نسبت به اخذ تعهدنامه ارزی از صادرکننده خدمات فنی و مهندسی مبنی بر بازگرداندن میزان ارز تعیین شده ظرف مهلت مقرر به کشور و فروش آن به نرخ صادراتی به شبکه بانکی، اقدام نماید.

۱۱- آن بانک موظف است طبق مقررات عمومی اخذ تعهدنامه ارزی صادرات کالا، بر اساس فرم شماره (۲) پیوست تعهدنامه ارزی مربوط به کالاهایی که در چارچوب قراردادهای صدور خدمات فنی و مهندسی به صورت قطعی از کشور خارج می شوند را اخذ نماید و بر اساس زمان بندی مصوب کمیته موضوع ماده (۱۸) آئین نامه تعهدنامه ارزی مزبور را مورد اقدام قرار دهد.

۱۲- تعهدنامه ارزی صادرات کالا و خدمات فنی و مهندسی در چارچوب این دستورالعمل طبق مفاد بخشنامه ۶۰/۱۰۳۴ مورخ ۷۴/۲/۳۰ در پنج نسخه تنظیم گردد.

۱۳- ارائه تعهدنامه ارزی در چارچوب این دستورالعمل نیازی به اجرای مفاد بخشنامه ۶۰/۱۰۴۹ مورخ ۷۴/۴/۴ ندارد.

